

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/229/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217723
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217723.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Dagmar Podhorcovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpený Advokátska kancelária Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné Námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 10. júna 2013 pod č. k. 12C/92/2013-36 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia majetkovej škody vo výške 125 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 440 eur a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ sa domáhal náhrady škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15-dňovej lehote. Návrh navrhovateľa považoval za dostatočne špecifikovaný v zmysle § 43 OSP a taktiež návrh nepovažoval za premlčaný. Podstatou sporu bolo zistiť, či nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia spôsobilo navrhovateľovi škodu a nemajetkovú ujmu, ktorej sa domáha. V zmysle § 41 ods. 2 písm. d/ zák. č. 233/1995 Z. z. bolo v čase podania žiadosti o udelenie poverenia možné vydať poverenie na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených ako exekučného titulu. Až neskôr bol zákon v uvedenej časti novelizovaný tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Podľa názoru navrhovateľa je rozhodcovským rozsudok exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. i/ EP. Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol uvedený do § 41 ods. 2 písm. d/ EP novelou účinnou od 01.06.2011. Táto novela by bola nadbytočná, ak by išlo o exekučný titul podľa písm. i/. Skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok sa za exekučný titul považoval podľa písm. d/ svedčí aj komentár k § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Novela č. 144/2010 Z. z. sa vzťahuje aj na konania začaté pred účinnosťou tohto zákona. K vydávaniu poverení na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku dochádzalo a dochádza podľa § 41 ods. 2 písm. d/ EP. V čase podania návrhu na vydanie poverenia lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala. Vyslovil záver, že o zbytočných prieťahoch pri postupe súdu pri vydávaní poverenia by nestačilo len konštatovanie prekročenej 15-dňovej lehoty, pretože podstatné sú aj ďalšie relevantné okolnosti prípadu, napr. súčinnosť exekútora, oprávneného. Konkrétne v tejto veci exekútor doručil súdu dňa 20.11.2008 žiadosť povinného o dočasné pozastavenie exekúcie, pretože je na liečení s predpokladaným termínom odchodu z liečenia 06.01.2009. Aj keď súd o žiadosti povinného nerozhodoval, poverenie bolo vydané 17.03.2009 s omeškaním 2 mesiace po

predpokladanom termíne odchodu povinného z liečenia, čo súd nepovažoval za neprimeranú lehotu na rozhodnutie. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo poručené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa týchto základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (predseda súdu na poklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcoví, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže mu žiadne trovy nevznikli.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ a domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania uviedol, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti, a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote. Súd vôbec nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Tiež znemožnil navrhovateľovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku, keď zamietol znalecké dokazovanie, na čo nemal žiadne dôvody. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. V závere uviedol, že nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, keď súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, pretože odvolací súd nezistil výnimky uvedené v ods. 2 - 7 § 213 (§ 213 ods. 1 OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) s verejným vyhlásením rozsudku (§ 156 ods. 3 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Predtým, ako odvolací súd pristúpil k samotnému prejednaniu odvolania navrhovateľa, zaoberal sa namietajúcou vadou konania spočívajúcou v odňatí možnosti účastníka konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP).

Z obsahu odvolania navrhovateľa vyplýva, že namietal nevykonanie znaleckého dokazovania, ktorým mal súd zistiť výšku materiálnej škody. K uvedenej vade konania namietanej navrhovateľom odvolací súd udáva, že je výlučne vecou súdu rozhodnúť o tom, aký dôkaz bude v konaní vykonaný. Navrhovateľom namietané odňatie možnosti konať pred súdom musí byť chápané tak, že odňatie možnosti konať pred súdom výslovne sa dáva do súvislosti s taktickou činnosťou súdu (s jeho procesným postupom v konaní so samou procedúrou prejednania veci súdom) a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatom v

napadnutom rozhodnutí. Navrhovateľ iné vady v konaní nenamietal a odvolací súd z obsahu spisu ani vady konania, pre ktoré by musel rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť nezistil.

Preto pristúpil k prejednaniu veci. Navrhovateľ namietal, že prvostupňový súd nesprávne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. Z obsahu exekučného spisu vyplýva, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný do zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým dňa 06.09.2008. Súdny exekútor doručil Okresnému súdu Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 20.10.2008. K návrhu bol pripojený rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu. Prvostupňový súd poveril exekútora vykonaním exekúcie dňa 17.03.2009. Súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol uvedený do § 41 ods. 2 písm. d/ EP novelou účinnou od 01.06.2011. V ďalšom uviedol, že táto novela sa vzťahuje aj na konania pred účinnosťou tohto zákona. S takýmto právnym posúdením sa odvolací súd nestotožňuje.

V zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo v návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu (prvá a druhá veta).

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (platného od 01.06.2010), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/.

Podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku platného do 31.05.2011 písm. d/, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, a podľa písm. i/ tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku platného od 01.06.2011, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z uvedenej úpravy ust. § 44 ods. 2 a § 41 ods. 2 Exekučného poriadku potom vyplýva, že až novela Exekučného poriadku v § 41 ods. 2 od 01.06.2011 zaviedla pod písm. d/, že rozhodcovské rozsudky sú vykonateľné exekučné tituly. Podľa názoru odvolacieho súdu preto rozhodcovské rozsudky boli exekučnými vykonateľnými titulmi do uvedeného obdobia aj podľa § 41 ods. 2 písm. i/ EP. Keďže až novela od 01.06.2011 zaviedla definíciu rozhodcovských rozsudkov v § 44 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku bolo možné až od tohto obdobia aplikovať ust. § 44 ods. 2 EP v tom, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola doručená súdu prvého stupňa 20.10.2008 a súd prvého stupňa poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie dňa 17.03.2009. Odvolací súd i napriek tomu, že došlo k prekročeniu lehoty stanovenej v § 44 ods. 2 EP je toho názoru, že táto skutočnosť nemala za následok vznik škody a následne aj nemajetkovej ujmy.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: a/ nesprávny úradný postup, b/ vznik škody, c/ príčina súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na navrhovateľovi. Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený príkladom. Je však možné vyvodiť, a to z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánov verejnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z úvahy funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom

právomoci orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne, ak ide o nečinnosť pri výkone úradnej moci.

Odvolačný súd sa plne stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v jeho rozhodnutí v tom, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil na súde relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku škody, a preto jeho námietky uvádzané v odvolaní sú irelevantné. Taktiež je potrebné súhlasiť s tým, že navrhovateľ nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch navrhovateľ ničím nepredložil a nepreukázal. Keďže nebol preukázaný vznik škody, nebolo už potrebné ďalej sa zaoberať ani príčinnou súvislosťou medzi postupom súdu prvého stupňa v exekučnom konaní a eventuálnym vznikom škody ale nemajetkovej ujmy.

Čo sa týka námietky navrhovateľa, že súd prvého stupňa nevykonal znalecké dokazovanie, v tejto súvislosti odvolací súd sa plne stotožňuje so súdom prvého stupňa, že v danom prípade nebolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, keď došiel k záveru, že navrhovateľovi nevznikla škoda, preto takéto dokazovanie by bolo v danej veci nadbytočné a nehospodárne.

Pokiaľ ide o aplikáciu súdom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., odvolací súd zistil, že interpretácia tohto ustanovenia prvostupňovým súdom bola ním odôvodnená v rámci všeobecného prehľadu skúmania existencie priesťahov v súdnom konaní. Na predmetné ustanovenie prvostupňový súd poukázal v rámci prehľadu tohto ustanovenia zák. č. 514/2003 Z. z. pred 01.01.2013 a po 01.01.2013 a skúmania otázky podmienok vzniku priesťahov. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov je kompetentný preskúmať Ústavný súd na podklade sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na priesťahy. Odvolací súd sa s takýmto právnym posúdením súdu prvého stupňa plne stotožňuje. Opačný význam by totiž znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných priesťahov. Pokiaľ by konajúci súd o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných priesťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy preskúmali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve.

Čo sa týka ďalších odvolacích dôvodov navrhovateľa, týkajúcich sa otázky trvania stavu právnej neistoty ako aj k úvahám o dĺžke obmedzenosti súdu lehotou, tieto odvolací súd nepodrobil preskúmaniu, pretože súd prvého stupňa svoje rozhodnutie na takýchto dôvodoch nezaložil a preto rozhodnutie v týchto častiach ani nebolo možné z týchto odvolacích dôvodov preskúmať. Uvedené len potvrdzuje záver, že navrhovateľ podáva odvolania paušálne bez konkrétnej znalosti jednotlivého prípadu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP, v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP a úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v súvislosti s odvolacím konaním mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.